

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2025/26-НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.open.audit.mn</p> <p>Архангай аймаг 2025 он</p>	<p>Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас: 7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор В.Цогжаргал Цахим хаяг: Tsogjargalb@audit.gov.mn</p>
---	--

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2025.02.25 № 30

танай _____-ны № _____-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН НАРИЙН
БИЧГИЙН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Г.ОДСҮРЭН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант онд орон нутгийн сонгууль зохион байгуулагдаж аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хуралд 41 төлөөлөгч сонгогдон ажиллаж байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь тайлант онд орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа хөтөлбөрийн хүрээнд 974,602.7 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 932,018.3 мянган төгрөгийг зарцуулж, 42,584.4 мянган төгрөгийн хэмнэлтийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилтуудыг хангахад чиглэсэн 6 зорилт 51 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн бөгөөд 42 арга хэмжээ нь дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн үр дүндээ хүрсэн, 7 арга хэмжээ нь 70-80 хувь, 2 арга хэмжээ нь 70-аас доош хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Тайлант оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг аймгийн ИТХ-ын даргаас 90.6 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Данс	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
I	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	20,052,400.00	20,466,200.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	20,052,400.00	20,466,200.00
354	Хангамжийн материал	20,052,400.00	20,466,200.00
3542	Аж ахуйн материал	11,701,400.00	12,115,200.00
3547	Бусад хангамжийн материал	8,351,000.00	8,351,000.00
II	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	41,515,490.44	44,982,719.34
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	41,515,490.44	44,982,719.34
392	Биет хөрөнгө	41,515,490.44	44,982,719.34
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	178,700,000.00	34,800,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-163,425,000.00	-20,908,333.34
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	44,025,885.30	44,765,876.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-21,420,928.00	-18,235,226.55
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	50,698,189.00	48,095,005.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-47,062,655.86	-43,534,601.77
39301	Програм хангамж	5,860,000.00	5,860,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,860,000.00	-5,860,000.00
III	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	61,567,890.44	65,448,919.34
V	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	53,216,890.44	57,097,919.34
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	53,216,890.44	57,097,919.34
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	104,702,634.31	104,702,634.31
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-52,343,324.87	-48,462,295.97
5121	Өмнөх үеийн үр дүн	-52,343,324.87	-52,343,324.87
5122	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	3,881,028.90
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	857,581.00	857,581.00
VI	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	53,216,890.44	57,097,919.34

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	848,724,600.00	1,096,957,100.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	15,000,000.00	0.00
122	Тусламжийн орлого	15,000,000.00	0.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	15,000,000.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	833,724,600.00	1,096,957,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	171,196,000.00	122,354,400.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	171,196,000.00	122,354,400.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	662,528,600.00	974,602,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	662,528,600.00	974,602,700.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	824,940,567.43	1,090,998,787.25
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	824,940,567.43	1,090,998,787.25
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	715,940,567.43	916,803,524.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	325,762,643.57	409,749,422.40
210101	Үндсэн цалин	173,718,076.09	236,630,904.44
210102	Нэмэгдэл	100,053,867.48	137,316,459.62
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	19,272,000.00	13,807,706.34
210104	Урамшуулал	21,522,700.00	21,994,352.00

Архангай аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210105	Гэрээт ажлын хөлс	11,196,000.00	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,746,037.28	49,946,396.45
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,447,760.63	35,514,556.26
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,229,148.29	4,204,030.50
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,520,899.99	2,225,844.14
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	581,768.97	1,600,373.22
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,966,459.40	6,401,592.33
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,857,000.09	33,772,860.00
210401	Бичиг хэрэг	2,600,000.00	3,757,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,000,000.00	19,330,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,291,300.09	2,375,260.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,965,700.00	8,310,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,499,924.00	12,005,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	338,000.00
210604	Урсгал засвар	5,499,924.00	11,667,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,794,800.00	8,691,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,794,800.00	8,691,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	285,423,320.00	341,990,638.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	283,623,320.00	339,993,180.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,500,000.00	1,500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	200,000.00	419,958.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	100,000.00	77,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,856,842.49	60,647,607.25
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	17,500,000.00	57,493,820.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	5,356,842.49	3,153,787.25
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	109,000,000.00	174,195,263.15
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	95,000,000.00	94,999,320.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	95,000,000.00	94,999,320.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,000,000.00	36,611,515.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	17,530,515.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,000,000.00	19,081,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	0.00	42,584,428.15
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	42,584,428.15
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	23,784,032.57	5,958,312.75
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0.00	2,077,283.85
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	0.00	2,077,283.85
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	0.00	-2,077,283.85
V	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	23,784,032.57	3,881,028.90

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	833,724,600.00	1,096,957,100.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	833,724,600.00	1,096,957,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	171,196,000.00	122,354,400.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	171,196,000.00	122,354,400.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	662,528,600.00	974,602,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	662,528,600.00	974,602,700.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	828,615,404.94	1,088,258,800.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	828,615,404.94	1,088,258,800.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	719,615,404.94	914,381,536.85
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	325,762,643.58	408,710,174.52

Архангай аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210101	Үндсэн цалин	173,718,076.10	210,583,628.86
210102	Нэмэгдэл	100,053,867.48	158,875,064.02
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	19,272,000.00	15,030,474.92
210104	Урамшуулал	21,522,700.00	24,221,006.72
210105	Гэрээт ажлын хөлс	11,196,000.00	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,746,037.27	50,051,644.33
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,447,760.63	35,680,240.92
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,229,148.29	4,172,220.89
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,520,899.99	2,537,873.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	581,768.97	873,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,966,459.39	6,787,809.34
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,857,000.09	32,568,460.00
210401	Бичиг хэрэг	2,600,000.00	3,510,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,000,000.00	18,175,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,291,300.09	2,388,460.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,965,700.00	8,495,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,499,924.00	12,838,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		338,000.00
210604	Урсгал засвар	5,499,924.00	12,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,794,800.00	8,691,600.00
210702	Дотоод албан томиллолт	7,794,800.00	8,691,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	294,455,000.00	343,421,658.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	292,655,000.00	341,424,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,500,000.00	1,500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	200,000.00	419,958.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	100,000.00	77,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,500,000.00	58,100,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	17,500,000.00	58,100,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	109,000,000.00	173,877,263.15
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	95,000,000.00	94,999,320.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	95,000,000.00	94,999,320.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,000,000.00	36,293,515.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	17,530,515.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,000,000.00	18,763,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	0.00	42,584,428.15
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	42,584,428.15
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	5,109,195.06	8,698,300.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	0.00	8,698,300.00
	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	8,698,300.00
222001	Тоног төхөөрөмж	0.00	8,111,600.00
223001	Бусад хөрөнгө	0.00	586,700.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	0.00	-8,698,300.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	5,109,195.06	0.00
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Д/Д	Үзүүлэлт	Засгийн газрын сан	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	ЗГ-н хувь оролцооны дүн
1	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	104,702,634.31	857,581.00	-52,343,324.87	53,216,890.44
2	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	5,505,440.53	5,505,440.53
3	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	104,702,634.31	857,581.00	-52,343,324.87	53,216,890.44
4	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	104,702,634.31	857,581.00	-52,343,324.87	53,216,890.44
5	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	3,881,028.90	3,881,028.90
6	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	104,702,634.31	857,581.00	-48,462,295.97	57,097,919.34

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	974,602,700.00	924,425,671.85	50,177,028.15	94.85
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	974,602,700.00	924,425,671.85	50,177,028.15	94.85
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	839,827,800.00	793,132,836.85	46,694,963.15	94.44
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	436,770,900.00	408,710,174.52	28,060,725.48	93.58
210101	Үндсэн цалин	224,238,100.00	210,583,628.86	13,654,471.14	93.91
210102	Нэмэгдэл	170,715,300.00	158,875,064.02	11,840,235.98	93.06
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	16,874,300.00	15,030,474.92	1,843,825.08	89.07
210104	Урамшуулал	24,943,200.00	24,221,006.72	722,193.28	97.1
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	54,596,400.00	50,051,644.33	4,544,755.67	91.68
210201	Тэтгэврийн даатгал	37,125,600.00	35,680,240.92	1,445,359.08	96.11
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,367,700.00	4,172,220.89	195,479.11	95.52
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,494,200.00	2,537,873.18	956,326.82	72.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	873,500.00	873,500.00	0.00	100
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,735,400.00	6,787,809.34	1,947,590.66	77.7
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,645,000.00	32,633,460.00	11,540.00	99.96
210401	Бичиг хэрэг	3,750,000.00	3,750,000.00	0.00	100
210402	Тээвэр, шатахуун	18,000,000.00	18,000,000.00	0.00	100
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,400,000.00	2,388,460.00	11,540.00	99.52
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,495,000.00	8,495,000.00	0.00	100
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,500,000.00	17,500,000.00	0.00	100
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,000,000.00	5,000,000.00	0.00	100
210604	Урсгал засвар	12,500,000.00	12,500,000.00	0.00	100
2107	Томилолт, зочны зардал	8,700,000.00	8,691,600.00	8,400.00	99.9
210702	Дотоод албан томилолт	8,700,000.00	8,691,600.00	8,400.00	99.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	231,515,500.00	217,445,958.00	14,069,542.00	93.92
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	229,500,000.00	215,448,500.00	14,051,500.00	93.88
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,500,000.00	1,500,000.00	0.00	100
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	427,500.00	419,958.00	7,542.00	98.24
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	77,500.00	10,500.00	88.07
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	58,100,000.00	58,100,000.00	0.00	100
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	58,100,000.00	58,100,000.00	0.00	100
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	134,774,900.00	131,292,835.00	3,482,065.00	97.42
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	95,000,000.00	94,999,320.00	680	100
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	95,000,000.00	94,999,320.00	680	100
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	39,774,900.00	36,293,515.00	3,481,385.00	91.25

Архангай аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	21,011,900.00	17,530,515.00	3,481,385.00	83.43
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18,763,000.00	18,763,000.00	0.00	100
222001	Тоног төхөөрөмж	0.00	8,111,600.00	-8,111,600.00	0.00
223001	Бусад хөрөнгө	0.00	586,700.00	-586,700.00	0.00
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	974,602,700.00	932,018,271.85	42,584,428.15	95.63
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	974,602,700.00	932,018,271.85	42,584,428.15	95.63
132001	Орон нутгийн төсвөөс	974,602,700.00	932,018,271.85	42,584,428.15	95.63
2	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1		100
3	Төсвийн байгууллага	1	1		100
5	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	11	11		100
6	Удирдах ажилтан	2	2		100
7	Гүйцэтгэх ажилтан	7	7		100
8	Үйлчлэх ажилтан	2	2		100
24	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ				
35	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	2		2	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	122,354,400.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	122,354,400.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	122,354,400.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	175,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	175,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	122,179,400.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	122,179,400.00
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	122,354,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	122,354,400.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	122,354,400.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа илрээгүй бөгөөд залруулагдаагүй 2 зөрчил¹ илэрснийг таслан зогсоох, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитаар залруулагдаагүй зөрчилтэй асуудал нь шинж чанарын хувьд материаллаг бус байх тул **Өөрчлөлтгүй дүгнэлт** өглөө.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1. Тус байгууллагын 2024 төсөвт “Хүндэтгэлийн арга хэмжээ” зохион байгуулах зардлын төсвийг батлуулж, аймгийн ИТХ-ын даргын 2024.09.03-ны өдрийн 16 дугаар захирамжаар бүрэн эрхийн хугацаа дуусгавар болж байгаа төлөөлөгч нарт 33,822.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д "Хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална" гэсний 4.1.3-д "Үр ашигтай байх", 4.1.6 "Сахилга баттай байх", 4.1.9 "Хариуцлагатай байх" 4.2.1-д "Зардал бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг энгийн ойлгомжтой, тууштай, өндөр сахилга баттайгаар зохион байгуулах", 15 дугаар зүйлийн 15.1-д "Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно" гэсний 15.1.5-д "Төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах" гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн байна..

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоож, цаашид давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах албан шаардлага хүргүүлээ.

3.1.2. Аймгийн ИТХ-ын 2022 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрийн 10 дугаар тогтоолоор ажлын албыг 2 хэлтэс 14 орон тоотой байхаар тогтоож бүтцийг баталсан байна. Гүйцэтгэлээр 11 орон тоотой ажилласан ба 2-3 орон тоог хавсран гүйцэтгүүлсэн байна.

Энэ нь Монгол Улсын засгийн газрын 2021 оны 376 дугаар “Аймгийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын ажлын албаны бүтэц, аймаг, сумын иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын ажлын албаны орон тооны хязгаарыг тогтоох тухай” тогтоолын 1. Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын төлөөлөгчдийн тооноос хамааруулан ....Архангай, Баян-Өлгий, Булган, Дархан-Уул, Дорноговь, Дорнод, Дундговь, Орхон, Өмнөговь, Сүхбаатар, Сэлэнгэ, Хэнтий аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ажлын албыг 10 .....хүртэл орон тоотой байхаар тус тус тогтоосугай” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоож, цаашид орон тооны хязгаарт багтаан, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мян.төг/			
			Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг зөрчсөн	1	0.0			1	0.0
Орон тооны хязгаарт багтаж ажиллаагүй байна.	1	0.0			1	0.0
Нийт дүн	2	0.0			2	0.0

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.